

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Evaluatie archeologie werkjaar 2020

Zoals elk jaar biedt het agentschap Onroerend Erfgoed een cijfermatig onderbouwde stand van zaken over de resultaten van de archeologieregelgeving. Het rapport "Evaluatie archeologie 2020" beschrijft de archeologische activiteit in 2020 en de effecten daarvan op de betrokken actoren, het vergunnings- en bouwproces, het financiële aspect en de kenniswinst.

Uit het rapport blijkt dat de meeste tendensen intussen consolideren. Enkel de fase van verwerking en eindverslag van opgravingen blijft nog ietwat achter, als gevolg van de stelselmatige uitrol van het vernieuwde archeologische traject. Daardoor is het zicht op kenniswinst, kost en doorlooptijd van dit type onderzoek nog onvoldoende solide.

Dit laatste illustreert dat er voldoende tijd nodig is om structurele tendensen en effecten te onderscheiden, als basis voor een volwaardige evaluatie van de effectiviteit van de regelgeving. Die blijft daarom voorzien in 2023.

Het Onroerenderfgoeddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering jaarlijks de effectiviteit van het archeologiehoofdstuk evalueert en deze evaluatie ter informatie voorlegt aan het Vlaams parlement. Daarnaast krijgt het agentschap Onroerend Erfgoed in het decreet opdracht om een rapport te bezorgen aan de regering, als uitgangspunt voor die jaarlijkse evaluaties. Dat rapport biedt een feitelijke en cijfermatig onderbouwde stand van zaken over de resultaten van de archeologieregelgeving. Het focust op de archeologische activiteit en de effecten daarvan op de betrokken actoren, het vergunnings- en bouwproces, het financiële aspect en de kenniswinst.

Intussen is het rapport over het werkjaar 2020 klaar. Op basis van cijfergegevens, analyses en kwalitatieve informatie biedt dit rapport een meting van de effecten van de archeologieregelgeving en geeft het waar mogelijk verklaringen voor de waargenomen tendensen. In vergelijking met de vorige edities, besteedt de evaluatie over het werkjaar 2020 bijkomende aandacht aan de opgravingen, zowel wat betreft de kenniswinst die daaruit voortvloeit als de implicaties naar kost en doorlooptijden. Ook biedt deze editie een eerste inzicht in volledig doorlopen archeologietrajecten, van vooronderzoek tot en met opgraving.

De evaluatie toont aan dat de meeste tendensen intussen consolideren. 2020 bevestigt op veel vlakken het beeld dat de voorgaande jaren tot stand kwam. Uit het rapport blijkt onder meer dat het

aantal archeologische trajecten stabiel blijft en dat doorlooptijden en eenheidsprijzen van vooronderzoek stelselmatig blijven afnemen. Ook het uitgesteld vooronderzoek bereikt intussen kruissnelheid en hetzelfde geldt voor het veldwerk van de opgravingen. Enkel de fase van verwerking en eindverslag van de opgravingen is nog niet op kruissnelheid. Dit komt door de graduele uitrol van het vernieuwde archeologische traject. Nochtans is deze fase essentieel om de baten van de archeologische erfgoedzorg, namelijk de kenniswinst, te kunnen meten. Hetzelfde geldt voor het totale kostenplaatje en integrale doorlooptijden.

Het evaluatierapport toont dan ook aan dat het nodig is om de nodige tijd te laten verlopen totdat het archeologische traject volledig op kruissnelheid is en alle effecten voldoende duurzaam zijn, alvorens conclusies te trekken over bijsturingen van de regelgeving. Ik ondersteun deze aanbeveling en houd vast aan een evaluatie ten gronde in 2023.

De leden van de Vlaamse Regering vinden hierbij voor akteneming:

- Het deelrapport “Evaluatie archeologie 2020. Uitvoering archeologieregelgeving”;
- Het deelrapport “Evaluatie archeologie 2020. Kenniswinst archeologieregelgeving”;

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE